K PAMÁTCE NA RNDr. AUGUSTINA HOFFERA

Zdeněk Koleška

21.srpna 1981 nečekaným úmrtím opustil řady československých entomologů významný odborník a specialista řádu Hymenoptera RNDr. Augustin Hoffer. Věnujme vzpomínku tomuto neúnavnému a houževnatému badateli, který celý život zasvětil aktivní vědecké práci v entomologii.

Augustin Hoffer se narodil 20. dubna 1910 v Prachaticích, po maturitě na reálném gymnaziu v Brně začal v roce 1930 studovat přírodní vědy na fakultě brněnské univerzity a v roce 1935 získal doktorát. Při studiích působil jako volontér na zoologickém ústavu prof. Zavřela.Pracoval pod vedením i dalších zoologů, zvláště prof.Teyrovského a prof. Hraběte. Období působnosti dr.Hoffera v Brně bylo vyplněno intenzivní činností vědeckou i organizátorskou. Od roku 1930 zaměřil svoji pozornost na řád Hymenoptera, kde postupně věnoval zájem studiu různých čeledí, na př. kodulkovitým (Mutillidae), žahalkovitým (Scoliidae), hbitěnkovitým (Bethylidae), zlatěnkovitým (Chrysididae) a jiným.

Sběratelské exkurze a faunistický výzkum konal téměř na celém území československé republiky. Pro příklad možno uvést, že v období let 1930 - 1951 vykonal po ČSR přes 200 exkurzí, při kterých bylo na př.ze zlatěnek (Chrysididae) chyceno 2.980 kusů v 61 druzích. Od roku 1939 přikročil ke studiu nejobtížnější nadčeledě Chalcidoidea chalcidky a podrobně zpracovával zástupce čeledi Encyrtidae, kteří patří mezi významné nepřátele řady hospodářských hmyzích škůdců. V roce 1937 stál spolu s prof. F. Gregorem u založení moravského entomologického časopisu "Entomologické listy" Folia Entomologica , které počaly vycházet v roce 1938. Od konce roku 1938 do června 1945 pracoval v Entomologickém oddělení Národního muzea v Praze. Zde připravil ve spolupráci s řadou dalších odborníků vydávání "Prodromu blanokřídlého hmyzu ČSR",který vycházel jako příloha sborníku Acta Entomologica Musaei Nationalis Pragae a zpracoval katalogizační základ československé hymenopterologie.

V červnu 1945 přešel dr.Hoffer do Fytopatologického ústavu při St. výzkumných ústavech zemědělských v Praze a počátkem padesátých let do fytopatologického oddělení Výzkumného ústavu rostlinné výroby v Praze-Ruzyni. V tomto období zaměřil pozornost na ochranu rostlin proti škodlivým činitelům, např. květilce zelné, plodomorce vojtěškové,mandelince bramborové a sledoval vliv insekticidů použitých v boji s chrousty v lesních biocenózách.

Ve spolupráci s Doc.dr. J. Mařanem úspěšně aklimatizoval chalcidku Aphelinus mali Hald. pro biologický boj s mšicí krvavou v ovocnářských oblastech severních Čech. V létech 1953 - 1960 působil dr. Hoffer jako vysokoškolský učitel na katedře ochrany rostlin Vysoké školy zeměděl.v Praze, kde přednášel obecnou entomologii pro posluchače rostlinolékařského směru. Později nastoupil do funkce vědeckého pracovníka na bývalé lesnické fakultě v Praze a v roce 1965 přešel na Vědecký lesnický ústav VŠZ v Kostelci nad Černými lesy. Pracoval na vědeckém úkolu "Základní výzkum entomofágů", v němž zkoumal rozšíření, ekologii a taxonomii některých čeledí parazitických Hymenopter, uplatňujících se na regulaci mezidruhových vztahů v biocenózách. Dílčí výsledky spolu s výsledky svých spolupracovníků,publikoval ve dvou sbornících "Studia Entomologica Forestalia", které vydal VLÚ v letech 1970 a 1975-1977.

Řadu dalších původních vědeckých prací o Hymopterách publikoval v různých vědeckých časopisech domácích i zahraničních. Velmi cenná jsou monografická zpracování jednotlivých rodů čeledí Encyrtidae a Eurytomidae, která vydával vždy až po důkladné revizi známých typů a rozsáhlého materiálu. Ve znalosti nadčeledě Chalcidoidea dosáhl dr. Hoffer proslulosti v měřítku světovém.

Členem Československé společnosti entomologické byl RNDr. Augustin Hoffer od roku 1931. Po dlouhá léta působil v redakční radě jejího časopisu, od roku 1956 až do konce života pracoval v různých funkcích ve výboru, čestným členem byl zvolen v roce 1970.

Československá entomologická věda trvale zachová RNDr. Augustinu Hofferovi památku, jako významnému, pilnému a poctivému badateli světového významu, který svou celoživotní prací aktivně přispěl k jejímu obohacení a rozvoji.

Adresa autora :

Ing. Zdeněk Koleška, Litvínovská 521/28, 190 00 Praha 9-Prosek.